

Wiedza kształtuje gospodarke

W dzisiejszych czasach, by utrzymać stabilną pozycję na rynku, firmy potrzebują różnego rodzaju innowacji – nowych produktów, usług, technologii czy systemów organizacyjnych. W parze z naukowcami mogą wiele zdziałać. Zyskują także uczelnie i studenci. Zbliżenie do siebie świata nauki i gospodarki to jedno z większych wyzwań.

Brak porozumienia uczelni z biznesem wynika m.in. z braku zachęty ze strony władz państwowych, problemów z komunikacją obu środowisk, braku zrozumienia i niewiedzy o swoich potrzebach. W ostatnich latach uczelnie skupiły się głównie na dydaktyce, a przedsiębiorcy zaczęli szukać rozwiązań technologicznych u sprzedawców, np. woleli kupić gotową maszynę niż podjąć próbę zbudowania ze światem nauki własnego innowacyjnego podejścia. Dziś to się powoli zmienia. Szkoły wyższe stoją przed koniecznością poważnych transformacji. Stają się bardziej aktywne w sferze komercyjnej, głównie dla własnej korzyści, ale także z uwagi na znaczenie, jakie mają dla gospodarki krajowej firmy rozwijające nowe technologie. Podejmują wiele inicjatyw w dziedzinie zaawansowanych technologii: urucha-

miają centra transferu technologii, parki, inkubatory. Jednym z przykładów jest otwarte przy Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym Centrum Bioimmobilizacji i Innowacyjnych Materiałów Opakowaniowych, które zajmuje się m.in. badaniami nad unieruchamianiem żywych komórek oraz mikroorganizmów, bioimmobilizacją substancji biologicznie aktywnych. Z tych badań mogą skorzystać np. producenci, którzy nie mają własnych działów badawczo-rozwojowych, oraz producenci urządzeń dla przemysłu, którzy mają możliwość przetestowania swojej aparatury w ośrodku.

Zyskują obie strony

Za wzór stawiana jest Akademia Górniczo-Hutnicza. Współpracuje z 270 firmami z wielu branż. Sposób współpracy jest różny. – Jedne firmy zapraszają na staże, inne fundują stypendia najlepszym lub wyposażają uczelniane laboratoria badawcze, prowadzą szkolenia, by potem zatrudnić wyszkolonych żaków. Zyskują obie strony. Przemysł dostaje wyszkolonych fachowców, a młodzi żacy możliwość pracy w wymarzonej zawodzie – mówi prof. Tadeusz Słomka, rektor AGH. Coraz częściej powstają też kierunki studiów na specjalne zamówienie przedsiębiorców. Przykładem jest chemia budowlana, która

dwa lata temu otwarto na trzech uczelniach: na Politechnice Gdańskiej, Łódzkiej i AGH.

Rzeszowska Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania współpracuje m.in. z Lufthansą. Firma uczestniczy w procesie dydaktycznym studiów Aviation Management (zarządzanie lotnictwem), organizuje także staże i praktyki. – Biorąc pod uwagę dynamikę rozwoju sektora lotniczego w Polsce i na świecie, perspektywy przed absolwentami są bardzo duże. Nasz główny cel to zadowoleni z kompetencji absolwentów pracodawcy. Można to osiągnąć jedynie poprzez kształcenie praktyczne dostosowane do potrzeb gospodarki. Na bieżąco rozszerzamy i udoskonalamy proces kształcenia oparty na praktyce i aktywnych metodach dydaktycznych – mówi Urszula Pasieczna, rzeczniczka uczelni. Od nowego roku studenci będą mieli zajęcia z warsztatu biznesowego, które poprowadzą praktycy biznesu. Uczelnia ma fundusz inwestycyjny, który będzie wspierał lepsze pomysły. – Realizujemy też granty, które dadzą kapitał załączkowy najbardziej innowacyjnym przedsięwzięciom. Jedna firma może otrzymać nawet do 200 tys. euro w projekcie Innofund. Chodzi o to, by nauczyć studenta wykorzystywania wiedzy np. do rozwiązywania problemów, pracy w grupie – dodaje.

W rzeszowskiej uczelni sporo zajęć praktycznych prowadzą przedstawiciele biznesu. Ponadto uczestniczą oni w przygotowaniu procesu dydaktycznego, opiniują plany studiów, by były zgodne z potrzebami pracodawców. – Współpraca z biznesem to korzyść dla obu stron: studenci zdobywają cenne doświadczenie, wiedzę praktyczną i poznają kulturę organizacyjną największych firm. Pracodawcy zdają sobie sprawę, że nawiązując współpracę z nowoczesną uczelnią, która swoją ofertą dydaktyczną podąża za dynamicznymi zmianami na rynku pracy, mogą zyskać spośród jej studentów i absolwentów wartościowych pracowników – dodaje.

Milion dla najlepszych

By zachęcić uczelnie do współpracy z biznesem, resort nauki ogłosił konkurs, w którym po milion złotych otrzymają szkoły wyższe, które opracowały najlepsze programy studiów lub wdrażają najbardziej zaawansowane programy poprawy jakości kształcenia. Pieniądze będą mogły przeznaczyć na pokrycie kosztów związanych z wprowadzeniem do programów kształcenia praktyk zawodowych dla studentów, zainwestować w podnoszenie umiejętności dydaktycznych nauczycieli akademickich czy rozwój współpracy z innymi uczelniami i instytucjami.

W rywalizacji mogą wziąć udział wyższe szkoły publiczne i niepubliczne. – Do konkursu mogą przystąpić uczelnie, które tak zmieniły bądź zmieniają programy studiów, by kształcenie nastawione było na efekty, czyli by każda godzina spędzona przez młodego człowieka na kształceniu wzbogacała go nie tylko o potrzebną po studiach rzetelną wiedzę, ale także w umiejętności i kompetencje, dzięki którym będzie mógł tę wiedzę wykorzystać – mówi prof. Barbara Kudrycka, minister nauki i szkolnictwa wyższego.

Przełomowane będzie też zaangażowanie uczelni w monitorowanie losów absolwentów, przeprowadzanie jawnych i rzetelnych ocen pracy nauczycieli akademickich i współpracę szkoły wyższej z jej otoczeniem społeczno-gospodarczym. Członkowie komisji oceniają, czy programy kształcenia są spójne, innowacyjne i dostosowane do potrzeb społeczno-gospodarczego otoczenia uczelni oraz zgodne z krajowymi ramami kwalifikacji. W przypadku programów o profilu praktycznym oceniany będzie m.in. nacisk kładziony na rozwijanie umiejętności zawodowych studentów, na przykład ich udział w praktykach czy współpraca uczelni z przyszłymi, potencjalnymi pracodawcami. Kryteria oceny programów o profilu ogólnoakade-

mickim to przede wszystkim spójność w rozwijaniu umiejętności intelektualnych studentów. Wnioski w formie elektronicznej należy składać do 25 września. Wyniki będą znane po 15 listopada. Więcej informacji na stronie internetowej www.nauka.gov.pl/ministerstwo/e-urząd/zalatw-sprawelektronicznie.

Wspólne projekty

By zjednać środowiska naukowe i biznesowe, **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju** parę dni temu również ogłosiło konkurs, w którym udział mogą wziąć instytuty badawcze, instytuty PAN, uczelnie, które chcą realizować projekty wspólnie z przedsiębiorcami. Budżet konkursu wynosi ćwierćmiliarda złotych. Pieniądze mają być przeznaczone na realizację badań przemysłowych lub prac rozwojowych.

Jednym z warunków dofinansowania projektu jest zobowiązanie się przedsiębiorcy do wdrożenia wyników projektu w działalności gospodarczej. Informacje na temat konkursu są dostępne na stronie www.ncbr.gov.pl. Dodatkowo 26 i 27 września odbędą się jednodniowe szkolenia informacyjne dla przyszłych wnioskodawców, podczas których będzie można poznać jego zasady. Program jest finansowany w ramach programu operacyjnego "Innowacyjna gospodarka".

—a.u